

Voimaperheet HUOLET HALLINTAAN -tutkimus käynnistyy Soite-alueen kouluissa

Voimaperheet HUOLET HALLINTAAN -tutkimus toteutetaan Soiten kouluterveydenhuollon ja Turun yliopiston lastenpsykiatrian tutkimuskeskuksen yhteistyönä syksystä 2018 kesään 2019. Tutkimuksen tavoitteena on selvittää lasten ahdistuneisuuden ja pelkojen yleisyyttä ja kehittää niihin matalan kynnyksen digitaalinen hoito-ohjelma. Lasten ahdistuneisuutta ja pelkoja kartoitetaan osana 4.–6.-luokkalaisten terveystarkastusta.

Ahdistuneisuus ja pelot kuuluvat lapsen normaaliin elämään, mutta joskus niitä esiintyy liian usein tai liian voimakkaina, jolloin ne alkavat haitata lapsen selviytymistä arjessa. On tavallista, että lapsen oireilu ei näy ulospäin, jolloin edes vanhemmat eivät välttämättä huomaa sitä. Hoitoon hakeudutaan usein vasta, kun ongelmat ovat vaikeuttaneet lapsen elämää vuosien ajan. Hoitamattomana ahdistuneisuus voi haitata lapsen tunne-elämän kehitystä, koulunkäyntiä ja kaverisuhteita sekä lisätä riskiä myöhempään masennukseen ja syrjäytymiseen. Siksi on erittäin tärkeää lisätä tietoisuutta ahdistuneisuuden yleisyydestä, kiinnittää huomiota oireiden tunnistamiseen ja kehittää hoitoja, joihin perheiden on helppo päästä ja sitoutua.

Ahdistuneisuutta kartoitetaan 4.–6.-luokkalaisten terveystarkastuksissa lyhyen kyselylomakkeen avulla. Kartoitus toteutetaan osana terveystarkastusta riippumatta siitä, haluaako perhe osallistua HUOLET HALLINTAAN -tutkimukseen. Vastaukset sellaisiltakin lapsilta, jotka eivät koe merkittävää ahdistuneisuutta, antavat tutkimuksen kannalta arvokasta tietoa lasten ahdistuneisuuden esiintymisestä. Huoltajat voivat sallia tai kieltää lapsensa vastausten käyttämisen tutkimuksessa sähköisellä tai paperisella lomakkeella, jotka toimitetaan huoltajille ennen terveystarkastusta (Wilman kautta), terveystarkastuksen yhteydessä ja/tai tarkastuksen jälkeen (kirjeessä lapsen mukana). Lapsen oma lupa kysytään terveystarkastuksen yhteydessä.

Jos lapsi tuo esiin ahdistuneisuutta ja yhteydenottoon on saatu lupa, lastenpsykiatrian tutkimuskeskuksesta otetaan yhteyttä huoltajaan. Hänelle kerrotaan tutkimuksen seuraavasta vaiheesta, jossa tutkitaan matalan kynnyksen hoito-ohjelman tehoa lasten ahdistuneisuuden hoidossa. Tutkimuksessa osa perheistä saa HUOLET HALLINTAAN -hoito-ohjelman ja osa perheistä saa tietoa ahdistuneisuudesta digitaalisessa muodossa. Hoito-ohjelma perustuu kognitiiviseen käyttäytymisterapiaan ja siihen sisältyy säännöllinen puhelinkontakti valmentajan kanssa. Digitaalisessa ympäristössä tapahtuva hoito on mahdollista toteuttaa perheelle sopivana ajankohtana eikä siihen sisälly käyntejä poliklinikalla. Hoidon tehoa tutkitaan 6 ja 12 kuukauden kuluessa.

Tutkimus on parhaillaan käynnissä myös Siun soten, Turun sekä Tampereen ja Oriveden alueella. Tutkimus toteutetaan osana APEX – Tietoisuus, ennaltaehkäisy ja varhaiset interventiot lasten ja nuorten mielenterveyden edistämiseksi - konsortiohanketta, jota rahoittaa Suomen Akatemian strategisen tutkimuksen neuvosto. Voimaperheet-hankkeessa on aiemmin kehitetty vanhempainohjausohjelma alle kouluikäisten lasten käytösongelmien hoitoon.

Lisätietoja

Tutkimuskoordinaattori Terja Ristkari, Voimaperheet
puh: 050 464 3141
s-posti: terja.ristkari@utu.fi ; huolethallintaan@utu.fi

Professori Andre Sourander, APEX-konsortio
s-posti: andre.sourander@utu.fi

Lisätietoja Huolet hallintaan – ohjelmasta ja Voimaperheet-ohjelmaperheestä: <http://apex.utu.fi>

